



**HRVATSKI SABOR**

KLASA: 022-02/26-01/26

URBROJ: 65-26-9

Zagreb, 28. svibnja 2026.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA  
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA  
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 28. svibnja 2026. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

  
**PREDSJEDNIK**  
**Gordana Jandroković**



**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**

KLASA: 022-03/25-01/60  
URBROJ: 50301-04/36-26-19

Zagreb, 28. svibnja 2026.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA**

**PREDMET:** Konačni prijedlog zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

  
PREDSEDNIK  
mr. sc. Andrej Plenković  


KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH  
U JAVNO DJELOVANJE

# KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA UKLJUČENIH U JAVNO DJELOVANJE

## I. OPĆE ODREDBE

### *Predmet Zakona*

#### **Članak 1.**

(1) Ovim Zakonom uređuju se zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutih protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje.

(2) Ovaj Zakon primjenjuje se i na sudske postupke iz stavka 1. ovoga članka s prekograničnim implikacijama.

(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na porezne, carinske, upravne stvari ni na odgovornost države za djelovanje ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti, na kaznene stvari ili arbitražu.

### *Prijenos propisa Europske unije*

#### **Članak 2.**

Ovim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenosi se Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L 2024/1069, 16.4.2024.).

### *Bilateralne i multilateralne konvencije i sporazumi*

#### **Članak 3.**

Odredbe ovoga Zakona ne utječu na primjenu bilateralnih i multilateralnih konvencija i sporazuma između treće zemlje i Republike Hrvatske, odnosno Europske unije sklopljenih prije 6. svibnja 2024.

### *Pojmovi*

#### **Članak 4.**

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- javno djelovanje* znači davanje bilo koje izjave ili obavljanje bilo koje aktivnosti fizičke ili pravne osobe pri ostvarivanju prava na slobodu izražavanja i informiranja, slobodu umjetnosti i znanosti ili slobodu okupljanja i udruživanja te bilo koje pripreme, potporne ili pomoćne aktivnosti izravno povezane s time, a koje se odnose na pitanje od javnog interesa

2. *pitanje od javnog interesa* znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost za njega može imati legitiman interes u područjima kao što su:
  - a) temeljna prava, javno zdravlje, sigurnost, okoliš ili klima
  - b) aktivnosti fizičke ili pravne osobe koja je javna osoba u javnom ili privatnom sektoru
  - c) pitanja koja razmatra zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili pitanja koja se razmatraju u okviru bilo kojeg drugog službenog postupka
  - d) optužbe o korupciji, prijevari ili o bilo kojem drugom kaznenom djelu ili o prekršajima u vezi s time
  - e) aktivnosti čiji je cilj zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, uključujući zaštitu demokratskih procesa od neopravdanog uplitanja, osobito borbom protiv dezinformacija
  
3. *zlonamjerni sudski postupci protiv javnog djelovanja* su sudski postupci koji nisu pokrenuti radi stvarnog isticanja ili ostvarivanja prava, nego čija je glavna svrha sprječavanje, ograničavanje ili sankcioniranje javnog djelovanja, pri čemu se često iskorištava neravnoteža moći između stranaka i kojima se nastoje ostvariti neosnovane tužbe. Naznake takve svrhe uključuju na primjer sljedeće:
  - a) ako tužitelj pokušava iskoristiti neravnotežu moći, kao što je njegova financijska prednost, politički ili društveni utjecaj ili pokušava vršiti pritisak na tuženika
  - b) nerazmjerna, prekomjerna ili nerazumna priroda tužbenog zahtjeva ili njegova dijela, uključujući prekomjernu vrijednost spora
  - c) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili s njim povezani subjekti
  - d) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje od strane tužitelja ili njegovih zastupnika, prije ili tijekom sudskog postupka, kao i slično ponašanje tužitelja u sličnim ili paralelnim predmetima
  - e) zloupotreba postupovnih taktika, kao što su odgađanje postupka, prijeverno ili zlonamjerno biranje najpovoljnije nadležnosti ili odustajanje od tužbe, u zloj vjeri, u kasnijoj fazi postupka
  
4. *fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje* su, među ostalima, novinari, izdavači, medijske organizacije, prijavitelji nepravilnosti, branitelji ljudskih prava kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, sindikati, umjetnici, istraživači i članovi akademske zajednice
  
5. *predmet s prekograničnim implikacijama* je predmet u kojem jedna od stranaka postupka nema prebivalište odnosno boravište ili sjedište u istoj državi kao i sud pred kojim je postupak pokrenut odnosno ako se svi ostali elementi relevantni za predmet ne nalaze samo u državi suda pred kojim je pokrenut postupak, pri čemu se prebivalište odnosno boravište ili sjedište stranaka postupka utvrđuje u skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinaka)
  
6. *strane sudske odluke* su odluke država koje nisu države članice Europske unije.

(2) Izrazi u ovom Zakonu koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

*Primjena odredbi pravila parničnoga postupka*

**Članak 5.**

Na pitanja postupka koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.

**II. ZAŠTITNE MJERE**

*Postupovna jamstva*

**Članak 6.**

(1) Postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak su:

- a) osiguranje procijenjenih troškova postupka
- b) rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva
- c) naknada troškova postupka
- d) novčane kazne i druge sankcije.

(2) Sud će uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima iz stavka 1. ovoga članka.

*Sudjelovanje trećih osoba*

**Članak 7.**

(1) U zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja može se kao umješač na strani osoba uključenih u javno djelovanje pridružiti pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove, udruge ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, a imaju legitiman interes.

(2) Sud će dopustiti sudjelovanje umješača iz stavka 1. ovoga članka samo uz pristanak osoba uključenih u javno djelovanje.

*Osiguranje procijenjenih troškova postupka*

**Članak 8.**

(1) Sud može na obrazloženi zahtjev fizičke ili pravne osobe protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja naložiti tužitelju da položi osiguranje procijenjenih troškova postupka koje bi morao nadoknaditi u slučaju da ne uspije s tužbom.

(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka postaviti u odgovoru na tužbu.

(3) Ako postoje elementi koji upućuju na to da je postupak zlonamjerman, u rješenju kojim se usvaja zahtjev za osiguranje procijenjenih troškova postupka sud određuje novčani iznos osiguranja i rok od osam dana u kojem se osiguranje mora dati te upozorava tužitelja na posljedice koje zakon predviđa, ako ne bude dokazano da je osiguranje dano u određenom roku.

(4) Pri odlučivanju o osiguranju procijenjenih troškova postupka sud će uzeti u obzir da iznos koji je tužitelj dužan položiti kao osiguranje procijenjenih troškova postupka ne ograničava tužiteljevo pravo na pristup sudu.

(5) Ako tužitelj ne uplati osiguranje procijenjenih troškova postupka u roku od osam dana, smatrat će se da je povukao tužbu.

#### *Rano odbijanje tužbenog zahtjeva*

### **Članak 9.**

(1) Ako tuženik prigovori da se protiv njega vodi zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud je dužan najprije odlučiti o tom prigovoru na temelju uspjeha dokazivanja u pogledu osnovne zahtjeva.

(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi prigovor iz stavka 1. ovoga članka s dokazima na kojima temelji prigovor iznijeti u odgovoru na tužbu.

(3) Teret dokaza osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji je dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on očito neosnovan.

(4) Tužitelj se može u roku od osam dana od dana dostave odgovora na tužbu, u podnesku predanom sudu, očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(5) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjerman sudski postupak može se u roku od osam dana od dana dostave podneska iz stavka 4. ovoga članka očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje ranije iznesene prigovore i zahtjeve te predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(6) Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.

(7) Sud će po prigovoru iz stavka 1. ovoga članka odbiti tužbeni zahtjev ako tužitelj nije dokazao da njegov zahtjev nije očito neosnovan.

*Naknada troškova postupka***Članak 10.**

Tužitelj koji u cijelosti izgubi parnicu ili uspije u manjem dijelu, dužan je fizičkoj ili pravnoj osobi protiv koje se vodio zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja i njezinu umješraču naknaditi sve troškove postupka izazvane vođenjem postupka uključujući i nagradu odvjetniku prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, uzimajući u obzir i troškove koje nisu bili potrebni za vođenje parnice, ali ih odvjetnik ima pravo naplatiti od stranke prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, osim ako su ti troškovi prekomjerni.

*Novčane kazne i druge sankcije***Članak 11.**

(1) Kada se utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud će izreći tužitelju pravnoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 20 % vrijednosti predmeta spora, ali ne manje od 10.000,00 eura, odnosno tužitelju fizičkoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 10 % vrijednosti predmeta spora, ali ne manje od 3.000,00 eura.

(2) Naplaćena novčana kazna uplaćuje se na račun prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.

(3) Rješenje o novčanoj kazni iz stavka 1. ovoga članka neće se provesti do pravomoćnosti odluke kojom je odlučeno u glavnom zahtjevu.

(4) Sud može novčanu kaznu iz stavka 1. ovoga članka izreći i zastupniku tužitelja ako je on odgovoran za vođenje zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog djelovanja.

(5) Sud može na prijedlog tuženika, a na trošak tužitelja, odrediti objavu presude u medijima, ako utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjieran sudski postupak protiv javnog djelovanja.

*Odbijanje priznanja i ovrha stranih sudskih odluka***Članak 12.**

Odbit će se priznanje i ovrha stranih sudskih odluka protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je sudski postupak u toj državi bio očito neosnovan ili zlonamjieran prema pravu Republike Hrvatske.

*Nadležnost suda u Republici Hrvatskoj za postupke u stranoj državi***Članak 13.**

Fizička ili pravna osoba s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj protiv koje je tužitelj s prebivalištem ili sjedištem izvan Europske unije pokrenuo postupak u državi koja nije članica Europske unije, a koji postupak je prema pravu Republike Hrvatske zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja, može pred sudom u Republici Hrvatskoj na čijem području ima prebivalište ili sjedište pokrenuti postupak za naknadu štete i/ili troškova postupka koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom strane države.

### **III. INFORMIRANJE I EVIDENCIJA PODATAKA**

#### *Informiranje i transparentnost*

#### **Članak 14.**

Pravosudna akademija je jedinstvena kontaktna točka za pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore.

#### *Dostava statističkih podataka*

#### **Članak 15.**

(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dostavit će jednom godišnje Europskoj komisiji dostupne statističke podatke o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe.

### **IV. ZAVRŠNA ODREDBA**

#### **Članak 16.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

## O B R A Z L O Ž E N J E

### I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu: Ustav) zajamčena je sloboda mišljenja i izražavanja misli. Sloboda izražavanja misli obuhvaća osobito slobodu tiska i drugih sredstava priopćavanja, slobodu govora i javnog nastupa i slobodno osnivanje svih ustanova javnog priopćavanja. Zabranjena je cenzura. Novinari imaju pravo na slobodu izvještavanja i pristupa informaciji. Jamči se pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Ograničenja prava na pristup informacijama moraju biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu, a propisuju se zakonom. Također, zajamčeno je pravo na ispravak svakomu komu je javnom viješću povrijeđeno Ustavom i zakonom utvrđeno pravo (članak 38. Ustava).

Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) predviđeno je, među ostalim, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na slobodu izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija, pravo na slobodu okupljanja i udruživanja te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje.

Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje i članku 10. Europske konvencije o ljudskim pravima, uključuje slobodu mišljenja te primanja i širenja informacija i ideja bez miješanja tijela javne vlasti i bez obzira na granice.

Kako bi se odgovorilo na problem sve većeg broja strateških tužbi usmjerenih protiv javnog djelovanja („SLAPP-ovi“) koje se odnose na novinare, nevladine organizacije, znanstvenike i civilno društvo, u Europskoj uniji donesena je Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja“) (SL L 2024/1069, 16.4.2024., u daljnjem tekstu: Direktiva 2024/1069).

SLAPP-ovi često uključuju neravnotežu moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Iako neravnoteža moći nije neophodan element u takvim predmetima, ako postoji, znatno povećava štetne i odvraćajuće učinke sudskih postupaka protiv javnog djelovanja.

Sudski postupci protiv javnog djelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje te mogu iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o određenom pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili bi objava takvih informacija mogla biti u potpunosti spriječena. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu imati odvraćajući učinak na fizičke i pravne osobe uključene u javno djelovanje. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvraćajući učinak u pogledu njihova rada te doprinijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašnja javne rasprave na štetu društva u cjelini.

Predloženim zakonom u nacionalni sustav prenose se obveze iz Direktive 2024/1069 kojima je svrha ukloniti prepreke neometanom odvijanju građanskih postupaka i pritom pružiti zaštitu fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa, među ostalim i novinarima, izdavačima, medijskim organizacijama, zviždačima i braniteljima ljudskih prava, kao i organizacijama civilnog društva, nevladinim organizacijama, sindikatima, umjetnicima, istraživačima i članovima akademske zajednice, od sudskih postupaka koji se protiv njih pokreću kako bi ih odvratili od javnog djelovanja.

Predloženim zakonom zaštita fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno djelovanje u pitanjima od javnog interesa u velikoj je mjeri proširena u odnosu na obveze iz Direktive 2024/1069 jer se istom zaštitu jamči samo u građanskim ili trgovačkim pravnim zahtjevima ili sudskim postupcima s prekograničnim implikacijama, dok se predloženim zakonom pruža zaštita u svim slučajevima bez obzira na postojanje ili izostanak prekograničnog elementa.

Pravo na slobodu izražavanja temeljno je pravo koje se mora ostvarivati uz osjećaj dužnosti i odgovornosti, uzimajući u obzir temeljno pravo osoba na dobivanje nepristranih informacija i poštujući temeljno pravo na zaštitu vlastitog ugleda, zaštitu osobnih podataka i privatnosti. U slučaju sukoba između tih prava sve strane moraju imati pristup sudovima uz poštovanje načela poštenog suđenja. U tu svrhu, potrebno je sudu pred kojim je pokrenut postupak ostaviti diskrecijsko pravo da razmotri je li primjena relevantnih zaštitnih mjera primjerena u konkretnom slučaju. Prilikom ostvarivanja takvog diskrecijskog prava sud ne treba primjenjivati zaštitne mjere, primjerice ako se javno djelovanje ne provodi u dobroj vjeri, kao što su slučajevi u kojima je tuženik javnim djelovanjem širio dezinformacije ili izmišljao optužbe kako bi naštetio ugledu tužitelja.

Predloženim zakonom uspostavljaju se postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak, a koja uključuju:

- osiguranje procijenjenih troškova postupka
- rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva
- naknada troškova postupka
- novčane kazne i druge sankcije

te se propisuje da će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima.

Kao jedinstvena kontaktna točka za pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore određena je Pravosudna akademija.

## **II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA**

### **Uz članak 1.**

Ovom odredbom određuje se predmet i područje primjene ovoga Zakona, a Zakon se primjenjuje i na predmete s prekograničnim implikacijama. Zakon se primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutim protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje, odnosno, primjenjuje se u građanskim (civilnim) postupcima dok je isključena primjena u poreznim, carinskim i upravnim stvarima, kao i na odgovornost države za djelovanje ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti, na kaznene stvari ili arbitražu.

**Uz članak 2.**

Ovim člankom konstatira se da se ovim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenosi Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L 2024/1069, 16.4.2024., u daljnjem tekstu: Direktiva 2024/1069).

**Uz članak 3.**

Odredbe ovoga Zakona ne utječu na primjenu bilateralnih i multilateralnih konvencija i sporazuma između treće zemlje i Republike Hrvatske, odnosno Europske unije sklopljenih prije 6. svibnja 2024.

**Uz članak 4.**

Ovom odredbom uređuje se značenje pojmova ovoga Zakona. Riječi i pojmovni sklopovi u ovom Zakonu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

**Uz članak 5.**

Ovom odredbom u zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja propisuje se odgovarajuća podredna primjena Zakona o parničnom postupku.

**Uz članak 6.**

Ovim člankom uspostavljaju se postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak, a koja uključuju:

- osiguranje procijenjenih troškova postupka
- rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva
- naknada troškova postupka
- novčane kazne i druge sankcije

te se propisuje da će sud uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima.

**Uz članak 7.**

Ovom odredbom propisuje se mogućnost da se u zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja pridruži, kao umješać na strani osoba uključenih u javno djelovanje, pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove, udruge ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, koje imaju legitiman interes. Sudjelovanje umješaća je dozvoljeno samo uz pristanak osoba uključenih u javno djelovanje.

**Uz članak 8.**

Ovim člankom utvrđuje se pravo osoba uključenih u javno djelovanje na osiguranje procijenjenih troškova postupka. U skladu s Direktivom 2024/1069, potrebno je pronaći ravnotežu između ove mjere i tužiteljevog prava na pristup pravosuđu. Sud će procjenu napraviti u svakom pojedinom slučaju u skladu sa specifičnim okolnostima na koje će mu ukazati stranke (npr. postoji rizik da tuženik ne dobije povrat troškova ili s obzirom na gospodarsku situaciju stranaka i sl.).

**Uz članak 9.**

Ovom odredbom propisuju se postupovna pravila u vezi s pravima osoba uključenih u javno djelovanje na rano odbijanje tužbe.

**Uz članak 10.**

Ovim člankom propisuje se dužnost tužitelja koji je u cijelosti izgubio parnicu (ili uspio u manjem dijelu) nadoknaditi fizičkoj ili pravnoj osobi protiv koje se vodio zlonamjeran sudski postupak protiv javnog djelovanja i njezinu umješaću sve troškove postupka izazvane vođenjem postupka uključujući i nagradu odvjetniku prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, osim ako su ti troškovi prekomjerni.

**Uz članak 11.**

Ovom odredbom propisuje se obveza novčanog kažnjavanja tužitelja koji je vodio zlonamjeran sudski postupak protiv javnog djelovanja. Novčana kazna se uplaćuje u državni proračun.

Svrha predmetne odredbe je sankcioniranje zloupotrebe procesnih prava i načela prava na pristup sudu.

Pojam zastupnika iz odredbe stavka 4. ovoga članka treba tumačiti u skladu s odredbom članka 10. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 96/08. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/08. – ispravak, 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. i 146/25.).

**Uz članak 12.**

Ovim člankom propisuje se kako će se odbiti priznanje i ovrha strane sudske odluke protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je sudski postupak u toj državi bio očito neosnovan ili zlonamjeran temeljem prava Republike Hrvatske.

**Uz članak 13.**

Ovom odredbom propisuje se nadležnost sudova u Republici Hrvatskoj za naknadu štete i troškove postupka koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom strane države u kojem je tužitelj s prebivalištem ili sjedištem izvan Europske unije pokrenuo zlonamjerni sudski postupak u stranoj državi protiv fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj.

**Uz članak 14.**

Ovim člankom propisuje se nadležnost Pravosudne akademije kao jedinstvene kontaktne točka za pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore s obzirom na djelatnost Pravosudne akademije u vidu organiziranja i provođenja stručnog usavršavanja pravosudnih dužnosnika, vježbenika i savjetnika u pravosudnim tijelima te drugih sudionika u postupcima pred pravosudnim tijelima.

**Uz članak 15.**

Ovom odredbom propisuje se nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa u vezi s dostavljanjem Europskoj komisiji dostupnih statističkih podataka o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe. Osim toga, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjeran sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.

**Uz članak 16.**

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**II. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA**

Sredstva potrebna za provedbu predloženog zakona osigurana su u okviru redovnog poslovanja pravosudnih tijela te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

**III. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE**

Nakon provedene rasprave u prvom čitanju, Hrvatski sabor je na 10. sjednici održanoj 21. travnja 2026. donio Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje te se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, u tekstu Konačnog prijedloga zakona došlo je do određenih promjena u odnosu na tekst Prijedloga zakona prihvaćenog u prvom čitanju.

Prihvaćeni su prijedlozi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora (u daljnjem tekstu: Odbor za zakonodavstvo) te je nomotehnički doraden izričaj pojedinih odredbi. U članku 1. stavku 3. Prijedloga zakona brisane su riječi koje se odnose na kazneno procesno pravo, kao i odredba članka 6. Prijedloga zakona koja je sadržajno pozicionirana kao zaseban stavak u članku 4. Konačnog prijedloga u kojem se određuju pojmovi. Doraden je izričaj u članku 16. Prijedloga zakona (članku 15. Konačnog prijedloga) te je zamijenjen redosljed stavaka. Odredba članka 17. Prijedloga zakona brisana je kao suvišna iz razloga što u skladu s načelom zabrane retroaktivnosti ovaj Zakon nije moguće primijeniti na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Izričaj u članku 3. Prijedloga zakona je dodatno usklađen s člankom 18. Direktive 2024/1069.

Nadalje, u članku 4. točki 2. i članku 8. Prijedloga zakona (članku 7. Konačnog prijedloga) pojam „pravni interes“ zamijenjen je pojmom „legitiman interes“ sukladno prijedlogu Pučke pravobraniteljice te saborskih zastupnika Sanje Bježančević i Milorada Pupovca. Također, u članku 4. točki 2. pojam „javna ličnost“ zamijenjen je pojmom „javna osoba“.

Sukladno prijedlogu Pučke pravobraniteljice te saborskih zastupnika Sanje Bježančević, Anite Curiš Krok i Milorada Pupovca, u članku 12. Prijedloga zakona (članku 11. Konačnog prijedloga) umjesto gornje granice novčanih kazni uspostavljena je najniža kazna koja za pravne osobe iznosi 10.000, a za fizičke osobe 3.000 eura čime se postiže dodatni odvraćajući učinak od pokretanja i vođenja zlonamjernih sudskih postupaka.

U članku 14. Prijedloga zakona (članku 13. Konačnog prijedloga) dorađen je izričaj te je jasno propisana mjesna nadležnost suda.

#### **IV. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM**

Odbor za zakonodavstvo predložio je da se u članku 1. stavku 1. Prijedloga zakona briše riječ „očito“ kao suvišna. Riječ „očito“ je presudna kod ove vrste pravne zaštite te bi se njezinim brisanjem umanjilo značenje strateške tužbe protiv javnog djelovanja koja u svojoj osnovi mora biti takva da je očito neosnovana, odnosno, upitno je bi li za tipičnu neosnovnu tužbu mogli reći da je ona strateška tužba usmjerena protiv javnog djelovanja.

Također, Odbor za zakonodavstvo predložio je da se u članku 4. u točki 3. Prijedloga zakona u uvodnoj rečenici izbrišu riječi: „na primjer“ kao suvišne. Navedeni prijedlog nije usvojen zato što definicija ovoga pojma u Direktivi 2024/1069 sadrži isti izričaj „na primjer“ te se upravo korištenjem ovih riječi pravilno u nacionalno zakonodavstvo prenosi smisao ove odredbe Direktive 2024/1069. Riječ „na primjer“ bitna je kako bi se izbjeglo tumačenje prema kojem svih pet navedenih svrha mora biti prepoznato da bi se radilo o „zlonamjernom sudskom postupku protiv javnog djelovanja“. U odnosu na točku 4. ovoga članka Odbor za zakonodavstvo istaknuo je kako je nejasno na koje se osobe odnosi „među ostalima“. Riječi „među ostalima“ trebaju ostati u tekstu kako bi bilo jasno da se radi o otvorenom popisu osoba koje mogu biti uključene u javno djelovanje.

U raspravi na sjednici Hrvatskoga sabora iznijeto je više konkretnih primjedbi i prijedloga u odnosu na sadržaj i tekst Prijedloga zakona.

Saborski zastupnici Ante Kujundžić i Maria Blažina predložili su da se zaštita proširi na zviždače protiv kojih izvršna vlast pokreće postupke na Službeničkom sudu i Višem službeničkom sudu. S obzirom na predmet uređenja ovoga Zakona kojim se zviždači štite od osoba kojima smeta njihovo javno djelovanje, navedeni prijedlog se ne prihvaća jer je predložena zaštita zviždača od poslodavca već uređena Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti („Narodne novine“, br. 46/22. i 136/25.). Također, saborski zastupnici Josip Jurčević i Marin Miletić predložili su da se zaštita proširi i na službeničke sudove. Zaštitu nije bilo moguće proširiti na službeničke sudove iz sljedećih razloga. Službenički i Viši službenički sud odlučuju o teškim povredama službene dužnosti, ako posebnim zakonom za (državne) službenike pojedinih državnih tijela nije drukčije određeno, slijedom čega se pred tim sudovima (u pravilu) neće (i ne može) raditi o postupku koji se vodi protiv osoba uključenih u javno djelovanje. Međutim, s obzirom na posao koji neka osoba obavlja kao državni službenik (državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela utvrđene Ustavom Republike Hrvatske, zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona, kao i osobe koje u državnim tijelima obavljaju informatičke poslove, opće i administrativne poslove, planske, materijalno-financijske i računovodstvene poslove i slične poslove), osoba u svojstvu državnog službenika (jedino tj. iznimno) postupat će u „pitanjima od javnog interesa“ onda kada postupa kao tzv. „zviždač“, u kojem slučaju je sudska zaštita propisana posebnim zakonom (Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti).

Više saborskih zastupnika (Magdalena Komes, Ivica Baksa, Dalibor Paus, Dušica Radojčić, Sanja Bježančević, Milorad Pupovac, Anka Mrak Taritaš i Anita Curiš Krok) te

Pučka pravobraniteljica zatražili su objašnjenje zašto zakon ne obuhvaća mjere protiv privatnih tužbi koje se vode u kaznenom postupku te je istaknuto kako je nužno dekriminalizirati kaznena djela uvrede i klevete ako se zaista želi uvesti sloboda govora.

Prijedlozi da se ovim zakonom uvode posebne mjere protiv privatnih tužbi koje se vode u kaznenom postupku nisu prihvaćeni iz sljedećih razloga.

Člankom 2. Direktive 2024/1069 izričito je navedeno kako se ova Direktiva ne primjenjuje na kaznene stvari i kako se njome ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo. Kazneni zakon („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.) propisuje u Glavi XV. Kaznena djela protiv časti i ugleda, kazneno djelo uvrede (članak 147. Kaznenog zakona) i kazneno djelo klevete (članak 149. Kaznenog zakona). Kazneno djelo uvrede čini onaj tko uvrijedi drugoga. Radi se o kaznenom djelu koji sadrži negativan vrijednosni sud o nekoj osobi. Taj vrijednosni sud je osobna i subjektivna tvrdnja kojom se nešto kvalificira kao dobro ili loše, ispravno ili neispravno i mora se odnositi na određenu osobu. Dakle, sudska praksa jasna je u pogledu onoga što se smatra uvredom i pod ovo kazneno djelo kvalificira ponašanja kojim se omalovažava drugi, verbalno ili pisano, kao i ponašanja simboličke naravi poput uporabe određenih simbola, znakova čiji je uvredljiv smisao općepoznat odnosno percipiran kao takav. Kod ovoga djela počinitelj mora biti svjestan da određena izjava ima uvredljiv i omalovažavajući sadržaj, da će za takav sadržaj saznati oštećenik te upravo to hoće ili na to počinitelj pristaje. Protupravnost ovoga djela je isključena, dakle sud donosi oslobađajuću presudu ako iz načina izražavanja i drugih okolnosti proizlazi da je omalovažavanje počinjeno radi zaštite drugih opravdanih interesa. Pravni standard zaštite drugih opravdanih interesa trebao bi omogućiti da se u konkretnom slučaju utvrdi da li je sloboda izražavanja pretežniji interes u odnosu na zaštitu časti i ugleda. Treba naglasiti da se radi isključivo o supsidijarnom kaznenom djelu, dakle radit će se o kaznenom djelu uvrede, samo ako nisu ostvarena obilježja kaznenog djela klevete. Kazneno djelo klevete čini tko pred drugim za nekoga iznese ili pronese neistinitu činjeničnu tvrdnju koja može škoditi njegovoj časti ili ugledu, znajući da je neistinita. Za ovo kazneno djelo nije propisana zatvorska kazna, već je propisana isključivo novčana kazna. Predmetno se kazneno djelo smatra najtežim kaznenim djelom protiv časti i ugleda. Kažnjivi opseg ove inkriminacije isključivo se odnosi na iznošenje ili prenošenje neistinitih činjeničnih tvrdnji, a počinitelj je svjestan te činjenice. To znači da se na subjektivnoj strani počinitelja traži da je *tempore criminis* znao za neistinitost činjenične tvrdnje koju je iznosio ili prenosio, odnosno da je počinitelj svjestan da su činjenične tvrdnje koje je iznosio ili prenosio neistinite. Stoga se ovo kazneno djelo može počinuti isključivo s izravnom namjerom kao oblikom krivnje. Kazneno djelo klevete, a niti kazneno djelo uvrede ne mogu se dekriminalizirati u odnosu na novinare na način da se bilo kojim drugim posebnim propisom isključi primjena ovih kaznenih djela u odnosu na navedene kategorije osoba. Dakle, radi se o kaznenim djelima propisanim Kaznenim zakonom, koji je organski zakon i koji Hrvatski sabor donosi dvotrećinskom većinom glasova. Isključivo njihovo brisanje iz Kaznenog zakona, kojim su i doneseni, mogla bi dovesti do dekriminalizacije. Stoga, dekriminalizacija ne samo ovih, nego i bilo kojeg drugog kaznenog djela propisanog Kaznenim zakonom, ne može biti predmetom pozitivnih propisa u Republici Hrvatskoj, koji su različiti od Kaznenog zakona. Tome u prilog govori i činjenica kako je kazneno djelo teškog sramoćenja dekriminalizirano isključivo njegovim brisanjem iz Kaznenog zakona, i to Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona iz 2019. godine. Vezano za statističke podatke o broju potencijalnih SLAPP tužbi za 2025., uzimajući u obzir neimanje definicije SLAPP tužbi u kontekstu kaznenih djela protiv časti i ugleda iz Glave (XV.) Kaznenog zakona, ukazujemo da su analizom sudskih odluka u kaznenim postupcima za kaznena djela protiv časti i ugleda donesenih u 2025. godini

utvrđena 2 pravomoćno riješena predmeta (od ukupno 11) i 3 nepravomoćno riješena predmeta (od ukupno 13) koji su označeni kao možebitni SLAPP. S obzirom na to kako je analizom kaznenih postupaka utvrđen vrlo mali broj postupaka koji se pokreću po privatnoj tužbi za kaznena djela klevete i uvrede te kako je broj potencijalnih SLAPP-ova u ovim postupcima još manji, smatramo kako u ovom trenutku ne postoji potreba za revidiranje kaznenog postupka u kontekstu zaštite osoba uključenih u javno djelovanje.

Također, saborski zastupnici Ivica Baksa i Sanja Bježančević istaknuli su kako za žrtve SLAPP-a nije predviđen pristup besplatnoj pravnoj pomoći neovisno o ukupnim prihodima i vrijednosti imovine. Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, br. 143/13. i 98/19.) uređuje se ostvarivanje pravne pomoći za fizičke osobe te će se prilikom izmjena i dopuna ovoga propisa razmotriti prijedlozi u vezi širenja opsega korisnika besplatne pravne pomoći.

Saborska zastupnica Anka Mrak Taritaš istaknula je kako je radi ujednačenog postupanja sudova potrebno preciznije definirati pojmove javnog djelovanja i očito neosnovane tužbe. Značenje pojma javno djelovanje već je od ranije bilo sadržano u tekstu Prijedloga zakona. Prijedlog za uvođenje značenja pojma očito neosnovane tužbe nije prihvaćen iz razloga što je potrebno pružiti sucima dovoljno diskrecijskog prava, a kako bi zaštita mogla provesti u punom smislu. Direktiva 2024/1069 također ne sadrži definiciju ovoga pojma. Konkretna prijedlog značenja ovoga pojma nije dan, a postoji bojazan da bi se definicijom mogla umanjiti prava osoba uključenih u javno djelovanje.

U odnosu na osiguranje procijenjenih troškova iz članka 9. stavka 4. Prijedloga zakona, saborska zastupnica Sanja Bježančević i Pučka pravobraniteljica upozorile su na to kako je odredba u verziji podnesenoj Hrvatskome saboru izmijenjena na štetu tuženika jer je ranija verzija objavljena na portalu e-Savjetovanja pravilnije balansirala interese objiju stranaka – štitila je i materijalne prilike tuženika i opasnost da ne dobije naknadu troškova, dok nova verzija fokus jednostrano premješta na tužiteljev pristup sudu. Ovaj prijedlog nije prihvaćen jer nova verzija ne premješta jednostrano fokus na tužiteljev pristup sudu već upravo suprotno. Novom verzijom zaštita tuženika dodatno je ojačana. U prethodnoj verziji objavljenoj na e-Savjetovanja osiguranje se vezalo za materijalne prilike tuženika i opasnost da fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja neće dobiti naknadu troškova postupka, a koje okolnosti bi sud (prema starijoj verziji) trebao preispitivati u svakom pojedinom slučaju. U skladu s novom verzijom, da bi sud dodijelio osiguranje troškova dovoljno je da postoje elementi koji upućuju na to da je postupak zlonamjerna.

Nadalje, saborski zastupnik Nino Raspudić predložio je da se u odredbi članka 10. Prijedloga zakona doda novi stavak kojim bi se propisalo kako tužitelj ne može povući tužbu bez pristanka tuženika. Ovaj prijedlog se ne prihvaća jer je propisano da se na pitanja postupka koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak. Odredbom članka 193. stavka 1. Zakona o parničnom postupku propisano je kako tužitelj može povući tužbu bez pristanka tuženika prije nego što se tuženik upusti u raspravljanje o glavnoj stvari. Dakle, pozitivnim pravnim propisom već je propisano kako se tužba ne može povući bez pristanka tuženika nakon što se tuženik upustio u raspravljanje o glavnoj stvari.

**Prilozi:**

- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicom usporednog prikaza

## IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

### 1. Naziv prijedloga propisa

ZZakon o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje (II. čitanje)

### 2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE

### 3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2026. godinu.

Rok: II. kvartal 2026.

### 4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

#### a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije  
članak/članci članak 114. i članak 81. st.2. t.f

#### b) Sekundarni izvori prava Europske unije

*Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) (SL L, 2024/1069)*

32024L1069

- Članci 8. i 13. preuzeto: Zakon o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19)

#### c) Ostali izvori prava Europske unije

-

### 5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

**Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat**

Ivan Crnčec

Državni tajnik i EU koordinator



(potpis)

27.4. 2026.

(datum i pečat)

**Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat**

Andreja Metelko - Zgombić

Državna tajnica i EU koordinatorica

A handwritten signature in blue ink, written over a horizontal line.

(potpis)

14.5.2026.

(datum i pečat)

## USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

### 1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)

### 2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje (II. čitanje)

### 3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom su Direktivom predviđene zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama koje su podnesene odnosno koji su pokrenuti protiv fizičkih i pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje.</p>	<p><i>Predmet Zakona</i></p> <p><b>Članak 1.</b></p> <p>(1) Ovim Zakonom uređuju se zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutih protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje.</p> <p>(2) Ovaj Zakon primjenjuje se i na sudske postupke iz stavka 1. ovoga članka s prekograničnim implikacijama.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
<p>Članak 2.</p> <p>Područje primjene</p> <p>Ova se Direktiva primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima s prekograničnim implikacijama koje su predmetom građanskog postupka, među ostalim i postupaka za privremene mjere i mjere predostrožnosti te protutužbi, bez obzira na vrstu suda. Ne obuhvaća posebice porezne, carinske ili upravne stvari ni odgovornost</p>	<p><i>Predmet Zakona</i></p> <p><b>Članak 1.</b></p> <p>(1) Ovim Zakonom uređuju se zaštitne mjere protiv očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim stvarima pokrenutih protiv fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>države za djelovanja ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti (acta iure imperii). Ova se Direktiva ne primjenjuje na kaznene stvari ili arbitražu i njome se ne dovodi u pitanje kazneno postupovno pravo.</p>	<p>(2) Ovaj Zakon primjenjuje se i na sudske postupke iz stavka 1. ovoga članka s prekograničnim implikacijama.</p> <p>(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na porezne, carinske, upravne stvari ni na odgovornost države za djelovanje ili propuste u okviru izvršavanja državne vlasti, na kaznene stvari ili arbitražu.</p>		
<p>Članak 3.</p> <p>Minimalni zahtjevi</p> <p>1. Države članice mogu uvesti ili zadržati odredbe koje su povoljnije za zaštitu osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja u građanskim stvarima, uključujući nacionalne odredbe kojima se uspostavljaju djelotvornija postupovna jamstva u vezi s pravom na slobodu izražavanja i informiranja.</p> <p>2. Provedba ove Direktive ni u kojem</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>RH nema propisanu zaštitu osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja pa navedeni članak za RH nije relevantan.</p>

<p>slučaju ne smije činiti osnovu za smanjenje razine zaštitnih mjera koje države članice već pružaju u pitanjima obuhvaćenima ovom Direktivom.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „javno djelovanje” znači davanje bilo koje izjave ili obavljanje bilo koje aktivnosti fizičke ili pravne osobe pri ostvarivanju prava na slobodu izražavanja i informiranja, slobodu umjetnosti i znanosti ili slobodu okupljanja i udruživanja te bilo koje pripremne, potporne ili pomoćne aktivnosti izravno povezane s time, i koja se odnosi na pitanje od javnog interesa;</p> <p>2. „pitanje od javnog interesa” znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost za njega može imati legitiman interes, u područjima kao što su:</p> <p>(a) temeljna prava, javno zdravlje, sigurnost, okoliš ili klima;</p> <p>(b) aktivnosti fizičke ili pravne osobe koja je javna ličnost u javnom ili privatnom sektoru;</p>	<p><i>Pojmovi</i></p> <p><b>Članak 4.</b></p> <p>(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:</p> <p>1. <i>javno djelovanje</i> znači davanje bilo koje izjave ili obavljanje bilo koje aktivnosti fizičke ili pravne osobe pri ostvarivanju prava na slobodu izražavanja i informiranja, slobodu umjetnosti i znanosti ili slobodu okupljanja i udruživanja te bilo koje pripremne, potporne ili pomoćne aktivnosti izravno povezane s time, a koje se odnose na pitanje od javnog interesa</p> <p>2. <i>pitanje od javnog interesa</i></p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>(c) pitanja koja razmatra zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili pitanja koja se razmatraju u okviru bilo kojeg drugog službenog postupka;</p> <p>(d) optužbe o korupciji, prijevarama, ili o bilo kojem drugom kaznenom djelu ili o prekršajima u vezi s time;</p> <p>(e) aktivnosti čiji je cilj zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, uključujući zaštitu demokratskih procesa od neopravdanog uplitanja, osobito borbom protiv dezinformacija;</p> <p>3. „zlonamjerni sudski postupci protiv javnog djelovanja” znači sudski postupci koji nisu pokrenuti radi stvarnog isticanja ili ostvarivanja prava, nego čija je glavna svrha sprečavanje, ograničavanje ili sankcioniranje javnog djelovanja, pri čemu se često iskorištava neravnoteža moći između stranaka, i kojima se nastoje ostvariti neosnovane tužbe. Naznake takve svrhe uključuju na primjer sljedeće:</p> <p>(a) nerazmjerna, prekomjerna ili nerazumna priroda tužbenog zahtjeva ili njegova dijela, uključujući prekomjernu vrijednost spora;</p> <p>(b) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili s njim povezani subjekti;</p> <p>(c) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje od strane tužitelja ili njegovih zastupnika, prije ili tijekom sudskog</p>	<p>znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost za njega može imati legitiman interes u područjima kao što su:</p> <p>a) temeljna prava, javno zdravlje, sigurnost, okoliš ili klima</p> <p>b) aktivnosti fizičke ili pravne osobe koja je javna ličnost u javnom ili privatnom sektoru</p> <p>c) pitanja koja razmatra zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili pitanja koja se razmatraju u okviru bilo kojeg drugog službenog postupka</p> <p>d) optužbe o korupciji, prijevarama ili o bilo kojem drugom kaznenom djelu ili o prekršajima u vezi s time</p> <p>e) aktivnosti čiji je cilj zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, uključujući zaštitu demokratskih procesa od neopravdanog uplitanja, osobito borbom protiv</p>		
--	---	--	--

<p>postupka, kao i slično ponašanje tužitelja u sličnim ili paralelnim predmetima;</p> <p>(d) zloupotreba postupovnih taktika, kao što su odgađanje postupka, prijeverno ili zlonamjerno biranje najpovoljnije jurisdikcije ili odustajanje od tužbe, u zloj vjeri, u kasnijoj fazi postupka.</p>	<p>dezinformacija</p> <p>3. <i>zlonamjerni sudski postupci protiv javnog djelovanja</i> su sudski postupci koji nisu pokrenuti radi stvarnog isticanja ili ostvarivanja prava, nego čija je glavna svrha sprječavanje, ograničavanje ili sankcioniranje javnog djelovanja, pri čemu se često iskorištava neravnoteža moći između stranaka i kojima se nastoje ostvariti neosnovane tužbe. Naznake takve svrhe uključuju na primjer sljedeće:</p> <p>a) ako tužitelj pokušava iskoristiti neravnotežu moći, kao što je njegova financijska prednost, politički ili društveni utjecaj ili pokušava vršiti pritisak na tuženika</p> <p>b) nerazmjerna, prekomjerna ili nerazumna priroda tužbenog zahtjeva ili njegova dijela, uključujući prekomjernu vrijednost spora</p> <p>c) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim</p>		
---	---	--	--

	<p>pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili s njim povezani subjekti</p> <p>d) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje od strane tužitelja ili njegovih zastupnika, prije ili tijekom sudskog postupka, kao i slično ponašanje tužitelja u sličnim ili paralelnim predmetima</p> <p>e) zloupotreba postupovnih taktika, kao što su odgađanje postupka, prijevarno ili zlonamjerno biranje najpovoljnije nadležnosti ili odustajanje od tužbe, u zloj vjeri, u kasnijoj fazi postupka</p>		
<p>Članak 5.</p> <p>Predmeti s prekograničnim implikacijama</p> <p>1. Za potrebe ove Direktive smatra se da predmet ima prekogranične implikacije, osim ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao sud pred kojim je pokrenut postupak te osim ako se svi ostali elementi relevantni za dotičnu situaciju nalaze samo u toj državi članici.</p>	<p>Pojmovi</p> <p>Članak 4.</p> <p>U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:</p> <p>...</p> <p>5. „predmet s prekograničnim implikacijama“ je predmet u kojem jedna od stranaka postupka nema</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>2. Domicil se utvrđuje u skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012.</p>	<p>prebivalište odnosno boravište ili sjedište u istoj državi kao i sud pred kojim je postupak pokrenuti odnosno ako se svi ostali elementi relevantni za predmet ne nalaze samo u državi suda pred kojim je pokrenut postupak, pri čemu se prebivalište odnosno boravište ili sjedište stranaka postupka utvrđuje u skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinaka)</p>		
<p>Članak 6.</p> <p>Zahtjevi za postupovna jamstva</p> <p>1. Države članice osiguravaju da fizičke ili pravne osobe protiv kojih su pokrenuti sudski postupci zbog njihove uključenosti u javno djelovanje mogu, u skladu s nacionalnim pravom, podnijeti zahtjev za:</p> <p>(a) osiguranje kako je predviđeno u članku 10.;</p> <p>(b) rano odbijanje očito neosnovanih tužbi kako je predviđeno u poglavlju III.;</p> <p>(c) pravna sredstva protiv zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja kako je predviđeno u poglavlju IV.</p>	<p><i>Postupovna jamstva</i></p> <p><b>Članak 6.</b></p> <p>(1) Postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak su:</p> <p>a) osiguranje procijenjenih troškova postupka</p> <p>b) rano odbijanje očito</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>2. Države članice mogu predvidjeti da sud pred kojim je pokrenut postupak može po službenoj dužnosti poduzeti mjere u vezi s postupovnim jamstvima kako je predviđeno u poglavljima III. i IV.</p>	<p>neosnovanog tužbenog zahtjeva</p> <p>c) naknada troškova postupka</p> <p>d) novčane kazne i druge sankcije.</p>		
<p>Članak 7.</p> <p>Ubrzana obrada zahtjeva za postupovna jamstva</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se zahtjevi u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) i točkom (b) obrađuju ubrzano u skladu s nacionalnim pravom, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvorno pravno sredstvo i pravo na pošteno suđenje.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se zahtjevi u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (c) također mogu obrađivati ubrzano, ako je to moguće, u skladu s nacionalnim pravom, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvorno pravno sredstvo i pravo na pošteno suđenje.</p>	<p><i>Postupovna jamstva</i></p> <p><b>Članak 6.</b></p> <p>(1) Postupovna jamstva kojima se štite prava fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno djelovanje protiv kojih je pokrenut zlonamjerni sudski postupak su:</p> <p>a) osiguranje procijenjenih troškova postupka</p> <p>b) rano odbijanje očito neosnovanog tužbenog zahtjeva</p> <p>c) naknada troškova postupka</p> <p>d) novčane kazne i druge sankcije.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

	(2) Sud će uvijek obratiti osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja po postupovnim jamstvima iz stavka 1. ovoga članka.		
<p>Članak 8.</p> <p>Naknadna izmjena tužbi ili podnesaka</p> <p>Države članice osiguravaju da u sudskom postupku pokrenutom protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje eventualne naknadne izmjene tužbi ili podnesaka koje tužitelj izvrši, uključujući povlačenje tužbe, ne utječu na mogućnost da tuženik podnese zahtjev za pravna sredstva kako je predviđeno u poglavlju IV., u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>Prvim stavkom ne dovodi se u pitanje članak 6. stavak 2.</p>	<p><i>Primjena odredbi pravila parničnoga postupka</i></p> <p><b>Članak 5.</b></p> <p>Na pitanja postupka koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.</p>	Nije preuzeto	<p>Preuzeto u: Zakon o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19) članak/članci Članak 158.</p> <p>Tužitelj koji povuče tužbu ili se odrekne tužbenog zahtjeva dužan je tuženiku naknaditi troškove postupka.</p> <p>Članak 156.</p> <p>Stranka je dužna neovisno o ishodu parnice nadoknaditi protivnoj stranci troškove koje je uzrokovala svojom krivnjom ili slučajem koji se njoj dogodio.</p>

<p>Članak 9.</p> <p>Potporna tuženiku u sudskom postupku</p> <p>Države članice osiguravaju da sud pred kojim je pokrenut sudski postupak protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje može prihvatiti da udruženja, organizacije, sindikati i drugi subjekti koji, u skladu s kriterijima utvrđenima njihovim nacionalnim pravom, imaju legitiman interes za zaštitu ili promicanje prava osoba uključenih u javno djelovanje, mogu podupirati tuženika ako je tuženik s time suglasan ili pružati informacije u tim postupcima u skladu s nacionalnim pravom.</p>	<p><i>Sudjelovanje trećih osoba</i></p> <p><b>Članak 7.</b></p> <p>(1) U zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog djelovanja može se kao umješač na strani osoba uključenih u javno djelovanje pridružiti pučki pravobranitelj te organizacije, ustanove, udruge ili druge fizičke ili pravne osobe koje se u okviru svoje djelatnosti bave zaštitom i promicanjem prava osoba uključenih u javno djelovanje, a imaju legitiman interes.</p> <p>(2) Sud će dopustiti sudjelovanje umješača iz stavka 1. ovoga članka samo uz pristanak osoba uključenih u javno djelovanje.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
<p>Članak 10.</p> <p>Osiguranje</p> <p>Države članice osiguravaju da u sudskim postupcima pokrenutima protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog njihove uključenosti u javno djelovanje sud pred kojim je pokrenut</p>	<p><i>Osiguranje procijenjenih troškova postupka</i></p> <p><b>Članak 8.</b></p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>postupak može zahtijevati, ne dovodeći u pitanje pravo na pristup pravosuđu, da tužitelj pruži osiguranje za procijenjene troškove postupka, koji mogu uključivati troškove pravnog zastupanja nastale tuženiku i, ako je tako predviđeno u nacionalnom pravu, osiguranje za naknadu štete.</p>	<p>(1) Sud može na obrazloženi zahtjev fizičke ili pravne osobe protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja naložiti tužitelju da položi osiguranje procijenjenih troškova postupka koje bi morao nadoknaditi u slučaju da ne uspije s tužbom.</p> <p>(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka postaviti u odgovoru na tužbu.</p> <p>(3) Ako postoje elementi koji upućuju na to da je postupak zlonamjeren, u rješenju kojim se usvaja zahtjev za osiguranje procijenjenih troškova postupka sud određuje novčani iznos osiguranja i rok od osam dana u kojem se osiguranje mora dati te upozorava tužitelja na posljedice koje zakon predviđa, ako ne bude dokazano da je osiguranje dano u određenom roku.</p>		
--	--	--	--

	<p>(4) Pri odlučivanju o osiguranju procijenjenih troškova postupka sud će uzeti u obzir da iznos koji je tužitelj dužan položiti kao osiguranje procijenjenih troškova postupka ne ograničava tužiteljevo pravo na pristup sudu.</p> <p>(5) Ako tužitelj ne uplati osiguranje procijenjenih troškova postupka u roku od osam dana, smatrat će se da je povukao tužbu.</p>		
<p>Članak 11.</p> <p>Rano odbijanje</p> <p>Države članice osiguravaju da, nakon odgovarajućeg razmatranja, sudovi mogu odbiti tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja kao očito neosnovane u najranijoj mogućoj fazi postupka, u skladu s nacionalnim pravom.</p>	<p><i>Rano odbijanje tužbenog zahtjeva</i></p> <p><b>Članak 9.</b></p> <p>(1) Ako tuženik prigovori da se protiv njega vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud je dužan najprije odlučiti o tom prigovoru na temelju uspjeha dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva.</p> <p>(2) Fizička ili pravna osoba</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi prigovor iz stavka 1. ovoga članka s dokazima na kojima temelji prigovor iznijeti u odgovoru na tužbu.

(3) Teret dokaza osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji je dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on očito neosnovan.

(4) Tužitelj se može u roku od osam dana od dana dostave odgovora na tužbu, u podnesku predanom sudu, očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(5) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak može se u roku od osam dana od dana dostave podneska iz stavka 4. ovoga članka očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje ranije iznesene prigovore i zahtjeve te predložiti

	<p>dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.</p> <p>(6) Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.</p> <p>(7) Sud će po prigovoru iz stavka 1. ovoga članka odbiti tužbeni zahtjev ako tužitelj nije dokazao da njegov zahtjev nije očito neosnovan.</p>		
<p>Članak 12.</p> <p>Teret dokazivanja i obrazlaganja tužbenih zahtjeva</p> <p>1. Teret dokazivanja osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji podnosi tužbu.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da je u slučajevima u kojima tuženik podnio zahtjev za rano odbijanje tužitelj dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on očito neosnovan.</p>	<p><i>Rano odbijanje tužbenog zahtjeva</i></p> <p><b>Članak 9.</b></p> <p>(1) Ako tuženik prigovori da se protiv njega vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud je dužan najprije odlučiti o tom prigovoru na temelju uspjeha dokazivanja u pogledu</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

osnove zahtjeva.

(2) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak protiv javnog djelovanja dužna je obrazloženi prigovor iz stavka 1. ovoga članka s dokazima na kojima temelji prigovor iznijeti u odgovoru na tužbu.

(3) Teret dokaza osnovanosti tužbenog zahtjeva je na tužitelju koji je dužan obrazložiti tužbeni zahtjev kako bi sud mogao ocijeniti je li on očito neosnovan.

(4) Tužitelj se može u roku od osam dana od dana dostave odgovora na tužbu, u podnesku predanom sudu, očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.

(5) Fizička ili pravna osoba protiv koje se vodi zlonamjeren sudski postupak može se u roku od

	<p>osam dana od dana dostave podneska iz stavka 4. ovoga članka očitovati i iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje ranije iznesene prigovore i zahtjeve te predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica.</p> <p>(6) Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.</p> <p>(7) Sud će po prigovoru iz stavka 1. ovoga članka odbiti tužbeni zahtjev ako tužitelj nije dokazao da njegov zahtjev nije očito neosnovan.</p>		
<p>Članak 13.</p> <p>Žalba</p> <p>Države članice osiguravaju da se protiv odluke o odobrenju zahtjeva za rano odbijanje na temelju članka 11. može podnijeti žalba.</p>	<p><i>Primjena odredbi pravila parničnoga postupka</i></p> <p><b>Članak 5.</b></p>	<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19) članak/članci Pravo na žalbu Članak 348.</p> <p>Protiv presude donesene u prvom stupnju</p>

	<p>Na pitanja postupka koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.</p>		<p>stranke mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude, ako u ovom zakonu nije određen drugi rok. U mjeničnim i čekovnim sporovima taj je rok osam dana.</p>
<p>Članak 14.</p> <p>Dodjela troškova</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se tužitelju koji je pokrenuo zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja može naložiti da snosi sve vrste troškova postupka koji se mogu dodijeliti na temelju nacionalnog prava, uključujući cjelokupne troškove pravnog zastupanja nastale tuženiku, osim ako su takvi troškovi prekomjerni.</p> <p>2. Ako se nacionalnim pravom ne jamči dodjeljivanje cjelokupnih troškova pravnog zastupanja koji premašuju ono što je utvrđeno u tablicama koje sadržavaju zakonom propisane naknade, države članice osiguravaju da su takvi troškovi u cijelosti pokriveni, osim ako su prekomjerni, drugim sredstvima dostupnima na temelju nacionalnog prava.</p>	<p><i>Naknada troškova postupka</i></p> <p><b>Članak 10.</b></p> <p>Tužitelj koji u cijelosti izgubi parnicu ili uspije u manjem dijelu, dužan je fizičkoj ili pravnoj osobi protiv koje se vodio zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja i njezinu umješacu naknaditi sve troškove postupka izazvane vođenjem postupka uključujući i nagradu odvjetniku prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, uzimajući u obzir i troškove koje nisu bili potrebni za vođenje parnice, ali ih odvjetnik ima pravo naplatiti od stranke prema propisanoj tarifi za nagrade odvjetnika, osim ako su ti troškovi prekomjerni.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 15.</p> <p>Sankcije ili druge jednako djelotvorne odgovarajuće mjere</p> <p>Države članice osiguravaju da sudovi pred kojima je pokrenut zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja mogu stranci koja je pokrenula taj postupak izreći djelotvorne, proporcionalne i odvrćajuće sankcije ili druge jednako djelotvorne odgovarajuće mjere, uključujući plaćanje naknade štete ili objavu sudske odluke, ako je to predviđeno u nacionalnom pravu.</p>	<p><i>Novčane kazne i druge sankcije</i></p> <p><b>Članak 11.</b></p> <p>(1) Kada se utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja, sud će izreći tužitelju pravnoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 20 % vrijednosti predmeta spora, ali ne manje od 10.000 eura, odnosno tužitelju fizičkoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 10 % vrijednosti predmeta spora, ali ne manje od 3.000 eura.</p> <p>(2) Naplaćena novčana kazna uplaćuje se na račun prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.</p> <p>(3) Rješenje o novčanoj kazni iz stavka 1. ovoga članka neće se provesti do pravomoćnosti odluke kojom je odlučeno u glavnom zahtjevu.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

	<p>(4) Sud može novčanu kaznu iz stavka 1. ovoga članka izreći i zastupniku tužitelja ako je on odgovoran za vođenje zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog djelovanja.</p> <p>(5) Sud može na prijedlog tuženika, a na trošak tužitelja, odrediti objavu presude u medijima, ako utvrdi da je tužitelj vodio zlonamjerman sudski postupak protiv javnog djelovanja.</p>		
<p>Članak 16.</p> <p>Razlozi za odbijanje priznavanja i izvršenja sudske odluke donesene u trećoj zemlji</p> <p>Države članice osiguravaju da se priznavanje i izvršenje sudske odluke donesene u trećoj zemlji u sudskim postupcima protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici odbije ako se taj postupak smatra očito neosnovanim ili zlonamjernim na temelju prava države članice u kojoj se traži takvo priznavanje ili izvršenje.</p>	<p><i>Odbijanje priznanja i ovrha stranih sudskih odluka</i></p> <p><b>Članak 12.</b></p> <p>Odbit će se priznanje i ovrha stranih sudskih odluka protiv javnog djelovanja fizičke ili pravne osobe s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je sudski postupak u toj državi bio očito neosnovan ili zlonamjerman prema</p>	U potpunosti preuzeto	

	pravu Republike Hrvatske.		
<p>Članak 17.</p> <p>Jurisdikcija za pravna sredstva povezana s postupcima u trećoj zemlji</p> <p>1. Države članice osiguravaju da, kada tužitelj s domicilom izvan Unije pred sudom u trećoj zemlji pokrene zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja protiv fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici, ta osoba može pred sudom u mjestu u kojem ta osoba ima domicil tražiti naknadu štete i troškova koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom treće zemlje.</p> <p>2. Države članice mogu ograničiti izvršavanje jurisdikcije iz stavka 1. dok je postupak još u tijeku u trećoj zemlji.</p>	<p><i>Nadležnost suda u Republici Hrvatskoj za postupke u stranoj državi</i></p> <p><b>Članak 13.</b></p> <p>Fizička ili pravna osoba s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj protiv koje je tužitelj s prebivalištem ili sjedištem izvan Europske unije pokrenuo postupak u državi koja nije članica Europske unije, a koji postupak je po pravu Republike Hrvatske zlonamjerni sudski postupak protiv javnog djelovanja, može pokrenuti postupak za naknadu štete i/ili troškova postupka koji su nastali u vezi s postupkom pred sudom strane države pred sudom u Republici Hrvatskoj na čijem području ima prebivalište ili sjedište.</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>Članak 18.</p> <p>Odnosi s bilateralnim i multilateralnim konvencijama i sporazumima</p> <p>Ova Direktiva ne utječe na primjenu bilateralnih i multilateralnih konvencija i sporazuma između treće zemlje i Unije ili države članice sklopljenih prije 6. svibnja 2024.</p>	<p><i>Bilateralne i multilateralne konvencije i sporazumi</i></p> <p><b>Članak 3.</b></p> <p>Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na bilateralne i multilateralne konvencije i sporazume između treće zemlje i Republike Hrvatske, odnosno Europske unije sklopljene prije 6. svibnja 2024.</p>	U potpunosti preuzeto	
<p>Članak 19.</p> <p>Informiranje i transparentnost</p> <p>1. Države članice osiguravaju da fizičke ili pravne osobe uključene u javno djelovanje iz članka 6. imaju pristup, prema potrebi, informacijama o dostupnim postupovnim jamstvima i pravnim sredstvima te postojećim mjerama potpore, kao što su</p>	<p><i>Informiranje i transparentnost</i></p> <p><b>Članak 14.</b></p> <p>Pravosudna akademija je jedinstvena kontaktna točka za</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>pravna pomoć te financijska i psihološka potpora, ako su dostupne.</p> <p>Informacije iz prvog podstavka obuhvaćaju sve dostupne informacije o kampanjama za podizanje svijesti, prema potrebi u suradnji s relevantnim organizacijama civilnog društva i drugim dionicima.</p> <p>Takve se informacije pružaju na jednom mjestu, u lako dostupnom formatu, putem odgovarajućeg kanala kao što je informacijski centar, postojeća kontaktna točka ili elektronički pristupnik, uključujući europski portal e-pravosuđe.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se pravna pomoć u prekograničnim građanskim postupcima pruža u skladu s Direktivom Vijeća 2003/8/EZ <a href="#">(7)</a>.</p> <p>3. Države članice u lako dostupnom i elektroničkom obliku objavljuju sve konačne presude koje su donijeli njihovi nacionalni žalbeni sudovi ili najviši sudovi u vezi s postupcima obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive. Ta objava provodi se u skladu s nacionalnim pravom.</p>	<p>pristup informacijama o raspoloživim postupovnim jamstvima, pravnim lijekovima i mjerama potpore.</p>		
--	--	--	--

<p>Članak 20.</p> <p>Prikupljanje podataka</p> <p>Države članice svake godine, ako su dostupni, dostavljaju Komisiji podatke o zahtjevima i o odlukama iz poglavlja II., III., IV. i V., prema mogućnosti u zbirnom obliku, u vezi s:</p> <p>(a) brojem slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja pokrenutih u relevantnoj godini;</p> <p>(b) brojem sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja;</p> <p>(c) vrstom tužbe podnesene na temelju ove Direktive.</p>	<p><i>Dostava statističkih podataka</i></p> <p><b>Članak 15.</b></p> <p>(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa svake godine dostavit će jednom godišnje Europskoj komisiji dostupne statističke podatke o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe.</p> <p>(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

<p>Članak 21.</p> <p>Preispitivanje</p> <p>Države članice do 7. svibnja 2030. Komisiji dostavljaju sve dostupne podatke o primjeni ove Direktive, a posebno dostupne podatke iz kojih je vidljivo na koji su se način osobe protiv kojih su usmjereni sudski postupci protiv javnog djelovanja koristile zaštitnim mjerama predviđenima u ovoj Direktive. Na temelju dostavljenih informacija Komisija do 7. svibnja 2031. i najkasnije svakih pet godina nakon toga Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive. To izvješće sadržava procjenu razvoja u pogledu zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog djelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama, uzimajući u obzir nacionalni kontekst u svakoj državi članici, uključujući provedbu Preporuke (EU) 2022/758. Ako je to potrebno, tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive. To se izvješće Komisije objavljuje.</p>	<p><i>Dostava statističkih podataka</i></p> <p><b>Članak 15.</b></p> <p>(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa svake godine dostavit će jednom godišnje Europskoj komisiji dostupne statističke podatke o broju slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv osoba uključenih u javno djelovanje pokrenutih u relevantnoj godini, broju sudskih postupaka, razvrstanih prema vrsti tuženika i tužitelja te vrsti podnesene tužbe.</p> <p>(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno je voditi evidencije i statističke podatke o sudskim predmetima vezanim uz zaštitu fizičkih ili pravnih osoba protiv koje se vodi zlonamjerna sudski postupak protiv javnog djelovanja sukladno ovom Zakonu.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

<p>Članak 22.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 7. svibnja 2026. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje pri njihovoj službenoj objavi. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Člankom se propisuje prenošenje u nacionalno zakonodavstvo i dostava teksta zakona Komisiji za što nije potrebno prenošenje.</p>
<p>Članak 23.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Člankom se propisuje stupanje na snagu ove Direktive</p>

<p>Članak 24.</p> <p>Primatelji</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Člankom se propisuje da je ova Direktiva upućena državama članicama</p>
---	--	----------------------------------	--